

Dosarul nr. 2ra-479/2020

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.C.Roșca)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.M.Anton, I.Țurcan, V.Cotorobai)

Î N C H E I E R E

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Malcic Ivan împotriva Mariei Malcic, Liliane Malcic cu privire la partajarea proprietății comune, încasarea cheltuielilor de judecată, precum și cererea reconvențională înaintată de Malcic Maria împotriva lui Malcic Ivan cu privire la compensarea cheltuielilor de înmormântare

împotriva deciziei din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 21 octombrie 2016 Malcic Ivan s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Mariei Malcic, Liliane Malcic prin care a solicitat constatarea imposibilității partajării în natură a bunului imobil din XXXXX; - dispunerea vânzării la licitație a bunului imobil din mun. XXXXX cu distribuirea prețului către reclamant proporțional cotei-părți.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că este coproprietarul a 2/9 cota-parte din bunul imobil, apartamentul nr. XXXXX în baza certificatului de moștenitor legal nr. XXXXX din 20 iunie 2013, ceilalți coproprietari a bunului sunt Malcic Maria și Malcic Liliana.

A relatat că în prezent în bunul litigios locuiește Malcic Maria și Malcic Ivan nu are acces la apartament.

A menționat că prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 iunie 2016, s-a respins cererea lui Malcic Ivan de încasare de la Malcic Maria a sultei pentru 2/9 cota-parte din bunul mobil, instanța indicând asupra necesității aplicării art.361 alin.(2) Cod civil.

A afirmat că la 18 august 2016, s-a adresat către părți cu notificare în conformitate cu prevederile art.352 Cod civil, însă a rămas fără răspuns.

A susținut reclamantul că, bunul nu este partajabil în natură din cauza condițiilor tehnice, a suprafeței bunului imobil, a numărului de coproprietari și a

mărimii cotelor părți. Suplimentar a explicat că, este în imposibilitatea achitării sulteii în favoarea coproprietarilor, astfel, încât să- i atribuit întregul bun imobil.

La 07 februarie 2017, Malcic Maria a depus cerere reconvențională împotriva lui Malcic Ivan solicitând încasarea cheltuielilor funerare în sumă de 26 666 lei.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că, până la decesul lui Malcic Semion, l-a asigurat cu medicamente și a acordat toată îngrijirea necesară, iar Malcic Ivan nu a contribuit financiar și nici nu și-a vizitat tatăl.

A notat că, toate obiceiurile de înmormântare au fost respectate, iar pârâta/reclamanta Malcic Maria a suportat cheltuieli în mărime de 40 000 lei.

A precizat că, în scopul confirmării cheltuielilor funerare s-au păstrat doar o parte din chitanțe.

A solicitat Malcic Maria încasarea din contul lui Malcic Ivan a cheltuielilor funerare în sumă de 26 666 de lei.

Prin hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost admisă parțial acțiunea lui Malcic Ivan cu dispunerea vânzării la licitație a bunului imobil situat în XXXXX, identificat cu nr.cadastral XXXXX cu distribuirea prețului coproprietarilor, în mod proporțional cotelor-părți deținute, după cum urmează: 4/9 cotă-parte din banii obținuți pentru Malcic Maria, 1/3 cotă-parte din banii obținuți pentru Malcic Liliana, precum și 2/9 cot-parte din banii obținuți pentru Malcic Ivan.

Acțiunea reconvențională depusă de Malcic Maria a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 28 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul declarat de Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul și s-a menținut hotărârea din 20 septembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a invocat că pentru împărțirea bunului proprietate comună pe cote părți potrivit art.361 alin.(2) lit.a) și b) Cod civil este posibilă în două situații: atribuirea întregului bun, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor; vânzarea bunului în modul stabilit de coproprietari ori, în caz de neînțelegere, la licitație și distribuirea prețului către coproprietari proporțional cotei-părți a fiecăruia dintre ei.

Conform raportului de evaluare nr.363/JD prețul de piață a 2/9 cotă-parte din apartamentul nr.XXXXX cu două odăi, situat în XXXXX, cu nr.cadastral XXXXX constituie 122600 lei.

Totodată, potrivit concluziilor raportului de evaluare nr.363/JD din întregul apartament nu poate fi delimitată cota-parte de 2/9 din odăile, blocul sanitar sau bucătărie (f.d.49-89).

Prin urmare, instanța de apel a conchis că prima instanța just a considerat de a admite parțial cerințele reclamantului Malcic Ivan. Cu referire la alegațiile apelantei precum că intimatul Malcic Ivan nu are careva drept la apartamentul din litigiu, fiindcă nu a contribuit financiar la întreținerea defunctului Malcic Simion, nu se rețin de către instanța de apel, or, potrivit certificatului de moștenitor legal pe numele lui Malcic Ivan, cota-parte a acestuia constituie 2/9 din acest apartament, înregistrat în registrul bunurilor imobile la data de 08.08.2014.

Referitor la argumentele apelantei precum că Malcic Ivan nu a contribuit la suportarea cheltuielilor de înmormântare a tatălui său, nu îngrijește de mormântul acestuia, instanța de apel a menționat că ele nu au nici o relevanță la caz, or legiutitorul nu a stabilit în sarcina moștenitorilor legali obligații referitoare la cheltuielile de înmormântare, decât în situația prevăzută de art.1540 și 1551 Cod civil. Prin urmare, instanța de apel a conchis asupra netemeinicii pretenției apelantei privind încasarea sumei de 26 666 lei.

La 20 ianuarie 2020 Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul prin intermediul oficiului poștal a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii depusă de Malcic Ivan.

În motivarea recursului s-a indicat că soluția instanței de apel în sensul adoptat rezultată din interpretarea greșită a prevederilor legale ce guvernează raportul juridic litigios și circumstanțele probatorii ale dosarului.

S-a invocat în recurs că instanțele ierarhic inferioare urmau să țină cont că Malcic Maria este proprietara a 1/3 cotă parte din bunul imobil în baza certificatului de proprietate asupra cotei părți nr.1289 din 05 iunie 2013, tot ea deține și 1/9 cotă parte din acest apartament în baza certificatului de moștenitor legal.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au interpretat eronat prevederile legale, nu au examinat integral și nu au luat în considerare toate probele anexate la dosar.

Conform art.434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 28 noiembrie 2019 și a expediat decizia participanților la proces (f.d.181), însă date de recepționare a deciziei recurate la materialele cauzei lipsesc. Astfel, cererea de recurs declarată la 20 ianuarie 2020 de către Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul este depusă în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Astfel, prin prisma art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, la 12 februarie 2020 instanța de recurs a comunicat intimaților recursul, informând despre necesitatea depunerii referinței (f. d.205), iar potrivit avizelor de recepție recursul a fost recepționat de către Malcic Ivan la 15 februarie 2020 (f.d.205), avocatul acestuia Croitor Alexei la 14 februarie 2020 (f.d.207) și de către Malcic Liliana la 14 februarie 2020 (f.d.206).

Până la data examinării recursului, referință asupra recursului intimații nu au depus.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

În conformitate cu art.432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al din Codul de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de recurent nu pot duce la admisibilitatea recursului, or, acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 din Codul de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

În acest context este de menționat faptul că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt. Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsit de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Abordarea recurentului, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestuia cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea acestuia ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs declarată de Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul.

Astfel, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Malcic Maria, reprezentată de avocatul Natalia Culeac-Reul.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru